D·N
3/8 1949

Hr Sköld mot kritik

De socialdemokratiska ministrarna går i sin kritik av kritiken på två linjer: opponenterna mot regeringen är illasinnade och overderhäftiga, deras kritik utövar därför inte som helst inflytande på regeringens politik. Då regeringen därför på en rad punkter — särskilt i fråga om ransoneringarna — sent omsider handlar i överensstämmelse med oppositionens krav är detta, säger man, en ren tillfällighet; alldeles oberoende av den offentliga debatten skulle regeringen ändå, i samma stund och på samma sätt som nu skett, ha fattat sina beslut. Regeringens politik innebär alltså en nästan automatisk anpassning till den sakliga situationens krav, den är höjd över angrepp och opinioner. Regeringen har alltid rätt.

I sitt söndagstal gick hr Sköld ett steg längre. Han vände sig närmast mot den blott på några få håll framförda tanken på byggnadsregleringens omedelbara och totala avskaffande, men hans uttalande har uppenbarligen principiell räckvidd. "Denna uppfattning är inte blott oriktig, den är dessutom skadlig, emedan den förstärker motviljan mot byggnadsregleringen och försvårar dess tillämpning." Om en viss reglering eller ransonering finns, det är konsekvensen av dessa ord, så är det skadligt att kritisera den, ty den blir då svårare att tillämpa och upprätthålla. Då regeringen handlar i det rätta ögonblicket — varken för eller senare — blir varje kritik av den ordning som för ögonblicket består skadlig och farlig, ty denna ordning är riktig — eljest skulle den redan ha ändrats — och dess stabilitet försvagas av angreppen. Liksom regeringen alltid har rätt, har oppositionen alltid orätt.

Detta är det resultat till vilket en självhärlig regering måste komma och ständigt har kommit. Att kritisera lagarna är att undergräva dem, att kritisera reformer är att minska tilliten till regimen och att genom det missnöje som angreppen framkallar göra det besvärligt för de styrande. Och naturligtvis ligger det mycket i denna tankegång. Även den eländigaste lagstiftning blir lätt att tillämpa om ingen påpekar dess brister och faror. Även den svagaste regering blir trygg i sin makt om ingen får uttrycka tvivel på dess förträfflighet. "Gör kronan på hans hjässa lätt"; dessa ord i Kungssången, som länge ansetts kännetecknа den mest ytterliga underdånighet, vill regeringen göra till en paroll för hela folkets ställning till myndigheterna. Hur elegant skulle då inte den byråkratiska mekanismen fungera, hur behagligt skulle det inte vara att regera.

Hr Sköld glömmer emellertid några viktiga ting — helt naturligt hos en man som vant sådan förmåga att glömma sina egna ord. Om vi inte får kritisera den ordning som för tillfället råder, blir all kritik, all opposition, all politisk debatt omöjlig; att vi lever i en demokrati innebär just att vi håller på kritik, opposition och debatt, även om de leder till obehag för de styrande och stundom försvagar auktoriteten av deras bud. Och vi tror inte på att någon regering är så ren, att inte ens på-att denna regering är allvis. Vi tror rent av att kritiken och oppositionen påverkar handlandet, även om de styrande förnekar det och inte ens är medvetna om det. Inför hr Sköld:s ord påminns vi om att på liknande sätt har man sökt att ställa alla orättvisor, alla missförhållanden utanför debatt. För fyrtio år sedan vände sig högern med liknande utlåtanden mot vänsterns krav på allmän rösträtt — för att ta ett stort och slående exempel. Bråka inte, agitera inte, sade man, ni gör bara folk missnöjda och oroliga, då det hela kunde vara så lugnt och trivsamt.

I det särskilda fall som debatten nu gäller är hr Sköld för övrigt inte i stånd att följa sina egna regler. Han talar om möjligheten av byggnadsregleringens avskaffande och tar därmed ståndpunkt för dess uppmjukning och förenkling. Är det inte farligt — farligt enligt den Sköldska åskådningen — att säga så? Måste det inte "förstärka motviljan mot byggnadsregleringen och försvåra dess tillämpning"? Skall — enligt ofelbarhetsprincipen — regeringen trots detta ha rätt att begära ändringar i bestående lagstiftning och att därmed på direkt framhäva dess brister?

Den ryska antisemitismen

Den nationalism i vilken den ryska kommunismen efter hand hamnat innebär uppenbarligen ett hot inte blott mot yttervärlden, utan också mot särgruppen inom Ryssland. Endast genom att förtunna patriotismen till en harmlös hembygdskänsla kan de av Ryssland erövrade folken få den grad av trygghet som despotin över sina undersåtar — vilket inte vill säga mycket. Den så ofta och tanklöst prisade ryska ras- och nationalitetspolitiken betyder tolerans blott under förutsättningen av att man är rysk nationalist och kommunist, dvs. blott om man visar de härskande ovillkorlig lydnadstrohet.

Särskilt sedan den självstyndiga staten Israel uppstått har judarnas ställning blivit prekär. Sionismen har blivit av betydelse; i en demokratisk stat kan föreningen av nationell känsla och sionism, en "dubbel lojalitet", förstås och uppskattas, men i en totalitär stat ter sig så nyanserade positioner orimliga och farliga. Ur kampen mot sionismen främgår med nödvändighet, då denna rörelse vinner en viss styrka, antisemitism. Till denna punkt hade man den ryska politiken kommit steg för steg har även på detta område dess dåraktskap med nazismen uppenbarats.

De första teckнen var den form utrensningen inom vissa intellektuella grupper fått. Skälsordet kosmopolit har särskilt använts på judiska författare och konstnärer; att man velat betona den judiska härkomsten framgår av att vid det officiella fördömandet det judiska namnet ofta inom parentes insatts efter det tagna ryska namnet. Under de senaste månaderna har, att döma av uppgifter från judiska organisationer och enskilda i USA, en judeförföljelse i stor skala satts i gång. I en skrivelse från amerikanska judar till Förenta nationernas sekretariat påstås att hundratusentals judar från gränstrakterna i väster deporterats eller skall deporteras till norra Ryssland och Sibirien; det är alldeles samma, blott i ofantligt mycket större format tillämpade taktik som tsardömet använde under 1800-talet. Brev till ryska judar skickas tillbaka som obeställbara, ögonvittnen berättar om de ohyggliga omständigheterna vid deportationerna.

Dessa skildringar är inte säkert bestyrkta och kan inte säkert bestyrkas. Den ryska despotin sprider inte, lika litet som den tyska, meddelanden om sina hemskaner övergrepp. Med tanke på de officiella ryska aktionerna och skildringarnas egen karaktär finns likväl intet skäl att betvivla deras trovärdighet. Att förkasta dessa vittnesbörd därför att de inte är officiellt bekräftade är ett uttryck för en mentalitet av den art som först på våren 1945 tvangs att tro på nazismens grymheter.

PRESSGRANNAR

De amerikanska stabschefernas Europabesök ger uttryck för allvaret bakom Atlantpakten och vapenhjälpen, betonar Östergötlands Dagblad (fh):

För i tiden skulle en händelse som denna ha ingett onda aningar — och väl även ha ongatts med all tänkbar dimbildning. Nu säges det ut vad som ligger, nämligen en effektiv samverkan till Europas trygghet och försvar. Det är ett nytt sätt att se på saken. Det är nu mer i skuggan av den som tron på vinner på all tänkbar offentlighet. Därigenom stärks de hotade folkens mod och offervilja på samma gång som de redan nedtrycks faktorn åtminstone i någon mån får klart för sig att en effektiv motståndsförelse finns och törs tala om att den finns.

För dem som själva inte vill nämna ord gör inte USA-generalernas besök i Europa skäl för onödig ängslan mån tvärtom, konstaterar tidningen. Fasthet från västerns sida är i fredens intresse.

Kungl. socialuppsiyningsverket får dålig kritik, inte enbart från de stygga oppositionstidningarna, utan också i den socialdemokratiska landsortspressen. Ny Tid (s) konstaterar att Alva Myrdals utredning varit blind för kommunernas och andra folkliga organs betydelse i sammanhanget:

Redan förslagde på bred front ett upplysningsarbete om socialreformerna inom folkrörelserna och på annat sätt. Hur kommer det alltligen att gå med intresset för det nya samhället om även den sociala upplysningen skall läggas i händerna på experter, auktoriteter på varv och ingen vågar tvivla och vars sakkunskap kommer att lägga en död hand över den folkliga aktiviteten. Åtminstone kan man befara att detta skulle bli följden av att ett ämbetsverk får hand om den sociala upplysningen hur angelägen detta ämbetsverk än kan bli att samarbeta med kommunala organ, med folkrörelsernas mäniskov och med alla andra som kommer i beröring med socialvården.

Arbetarbladet (s) i Gävle förordrar begriplig lagstiftning framför statliga informationsverk:

Upplysningsbehoven finns på många områden: inom rättsväsendet, där folk inte längre kan läsa och förstå utfärdade lagar, inom jordbrukspolitiken, där den stora jordbruksskaran blivit till en vetenskap, inom bostadspolitiken m. fl. Att få centrala upplysningsmaterial på alla de områden där behov finns har inte begärts och skulle också öppna föga lockande aktiviteten. Annat behov tränger sig allt starkare fram: behovet av samordning, förenkling och effektivisering i den samhälleliga administrationen. Annars löper vi risken att en dag stå inför valet att gå vilse i labyrinten eller att drunkna i konsulenternas växande skara.

Axplockningen kan förstättas ett gott stycke till. Det är redan tydligt att betänkandet om centraldirigerad socialupplysning inte lämpar sig som underlag för åtgärder. Dess lott blir att tjäna som minnesmärke över en mentalitet som förmultnat folk frigjort sig ifrån.

Motorcykelsterna framfart påtalas av Västmanlands Folkblad (s), som gor sin varma välvilje nelse åt ansträngningarna att stävja kappkörandet med döden. Men det är också fråga om vanlig hyfsning:

Enligt motorexperterna är det alls nödvändigt för fartens skull att själlen står öppet och cykeln rusar i väg under samma ögonblick vandne smattey som när ett flygplan startar. Visst vet vi att många av fartdårarna anser smattret vara bland det viktigaste. Men detta barnsjukdom måste övervinnas. Här skall polisen gripa in, men vi vet hur svårt det är att komma på de ansvarige terroristera. En razzia mot oljudspedalerna skulle nog också kunna vara hälsosam och av den övertygade allmänheten mottas med samma tacksamhet som en razzia mot ratttfyllon.

Detta är riktigt. Inga berättigade intressen, minst av allt den tekniska utvecklingens, träds för när genom att bankörningen hålls efter. KAK-direktören Hagardt gjorde motorlarmens ask en stjärnst när han häromdagen försökte slita över drullighet på motorcykel.

Knut Hamsun nittio år

Av SIGURD HOEL

DET KANNS UNDERLIGT att nu sitta och på nytt läsa igenom den ström av dikter och artiklar som vällde fram till Knut Hamsun den 4 augusti 1939, den dag då han fyllde åttio år. Det var ingen pliktskyldig hyllning, det var i många fall hjärtekrossande verser. Knut Hamsun var inte bara beundrad, han var älskad, som dikterna framför andra bland tidens stora författare.

Redan då var Hamsun nazist, och somliga nämner det i förbigående som något beklagligt, en liten skönhetsfläck.

Nu, tio år efteråt, har denna fläck enligt flertalets mening blivit det väsentligaste i hela bilden.

Vi vet alla att det är Hamsuns hållning under ockupationstiden som har vållat denna förändring.

När det faller sig svårare — åtminstone för norrmän — att glömma Hamsuns hållning än de flesta andras, så beror det framför allt på två saker:

Först och främst var han landets största litterära namn.

Men för det andra gjorde han sig alltjämt förtjänt av detta namn. Han ägde fortfarande diktarens förmåga att forma orden så att de stannade i minnet.

Ett par citat kan visa det:

Den 1 maj 1940, medan kriget i Norge pågick för fullt, offentliggjorde han följande:

Norrmän!

De engelsmännen i sin häggradiga galenskap trängde in i Jössingfjord och kränkte vår självständighet, då gjorde ni ingenting. Då engelsmännen sedan lade ut minor längs vår kust för att föra in kriget på norsk mark, då gjorde ni heller ingenting.

Men när tyskarna besatte Norge och förhindrade att vi fick in kriget i landet — då gjorde ni något: Ni sammangaddade er med vår förrymde kung och bara privata regering och mobiliserade er.

Det tjänar ingenting till att ni fått tag i var sin bössa och står och tuggar fradga mot tyskarna; i morgon eller en annan dag blir ni bombade.

Redan förliggde på bred front ett upplysningsarbete om socialreformerna inom folkrörelserna och på annat sätt. Hur kommer det alltligen att gå med intresset för det nya samhället om även den sociala upplysningen skall läggas i händerna på experter, auktoriteter på varv och ingen vågar tvivla och vars sakkunskap kommer att lägga en död hand över den folkliga aktiviteten. Åtminstone kan man befara att detta skulle bli följden av att ett ämbetsverk får hand om den sociala upplysningen hur angelägen detta ämbetsverk än kan bli att samarbeta med kommunala organ, med folkrörelsernas mäniskov och med alla andra som kommer i beröring med socialvården.

Arbetarbladet (s) i Gävle förordrar begriplig lagstiftning framför statliga informationsverk:

Upplysningsbehoven finns på många områden: inom rättsväsendet, där folk inte längre kan läsa och förstå utfärdade lagar, inom jordbrukspolitiken, där den stora jordbruksskaran blivit till en vetenskap, inom bostadspolitiken m. fl. Att få centrala upplysningsmaterial på alla de områden där behov finns har inte begärts och skulle också öppna föga lockande aktiviteten. Annat behov tränger sig allt starkare fram: behovet av samordning, förenkling och effektivisering i den samhälleliga administrationen. Annars löper vi risken att en dag stå inför valet att gå vilse i labyrinten eller att drunkna i konsulenternas växande skara.

Axplockningen kan förstättas ett gott stycke till. Det är redan tydligt att betänkandet om centraldirigerad socialupplysning inte lämpar sig som underlag för åtgärder. Dess lott blir att tjäna som minnesmärke över en mentalitet som förmultnat folk frigjort sig ifrån.

Motorcykelsterna framfart påtalas av Västmanlands Folkblad (s), som gor sin varma välvilje nelse åt ansträngningarna att stävja kappkörandet med döden. Men det är också fråga om vanlig hyfsning:

Enligt motorexperterna är det alls nödvändigt för fartens skull att själlen står öppet och cykeln rusar i väg under samma ögonblick vandne smattey som när ett flygplan startar. Visst vet vi att många av fartdårarna anser smattret vara bland det viktigaste. Men detta barnsjukdom måste övervinnas. Här skall polisen gripa in, men vi vet hur svårt det är att komma på de ansvarige terroristera. En razzia mot oljudspedalerna skulle nog också kunna vara hälsosam och av den övertygade allmänheten mottas med samma tacksamhet som en razzia mot ratttfyllon.

Detta är riktigt. Inga berättigade intressen, minst av allt den tekniska utvecklingens, träds för när genom att bankörningen hålls efter. KAK-direktören Hagardt gjorde motorlarmens ask en stjärnst när han häromdagen försökte slita över drullighet på motorcykel.

Vigelands Hamsunbyst.

England är ur stånd att hjälpa er, utom med några små fiockar här och där, som stryker upp genom dalarna och tigger om mat.

Norrmän: Slåss bösan och gå hem igen!

Han skrev mera i samma stil 1940, som över huvud taget var hans arbetsamaste år. Den gången räknade både han och andra med att han i förvirringens tid kunde få sällskap. Den faran var emellertid liten, som det visade sig, och mindre blev den från månad till månad så länge ockupationen varade. Som i alla andra ockuperade länder skapades det ju efter hand en sådan andlig temperatur att man — till synes utan självstrider — avpolletera de var och en som ev:rk, och till egen far och mor om det gällde.

Hamsun fortsatte, alla ockupationsårен igenom.

Måndag kväll den 7 maj 1945 offentliggjorde han följande om Adolf Hitler:

Jag är icke värdig att tala med höjd rost om Adolf Hitler, och till något sentimentalt ordande inbjuder hans liv och gärning inte heller.

Han var en stridsman, en strideman för mänskligheten och en för kunnare av evangeliet om rätt för alla folk. Han var en reformatorsgestalt av högsta rang, och hans historiska öde var att han verkade i en tid av den exempellösaste råhet, som slutligen fällde honom . . .

I tolfte timmens sista minuter skrev Hamsun detta. Fanflykt kan man inte beskylla honom för.

*

En fråga tränger sig på:

Den inställning som dessa citat vittnar om, var den bara ett tecken på sensilitet, eller hade den ett djupare, tragiskt sammanhang?

Att det finns ett logiskt sammanhang är så när sagt alltför lätt att påvisa. Trots ryck och tankespräng i detaljer är Hamsuns politiska hållning i det stora hela fullt konsekvent. Under ockupationen driver han bara till det orimliga och absurda en rad åsikter som han anträffas på embryostadiet långt tillbaka i hans produktion. I "Mysterier" (1892) möter vi utrycket för Napoleondyrkan. Skildespelstrilogin "Ved rigets port", "Livets spil" och "Aftenrøde" från slutet av 1890-talet präglas av halvmäkit Nietzscheläsning; här förkunnas övermänniskan. I dikten "Himmelbrev til Byron" (i diktsamlingen "Det vilde kor", 1904) lyder de första raderna så:

Nu, ridder, er tiden at komme tilbage!
Vort liv smittes ned av arbeidsforkrøpt,
av fredspratets plage,
av kvinnesakshyl.
Vor jord blev den lumreste ulddyrs asyl.

I romanen som "Börn av tiden" (1913), "Markens gröde" (1917) och en rad andra lyser en patriarkalisk livssyn allt starkare fram. Hamsuns jord var både plöjd och harvad när Hitler kom och sådde. Hitler förkunnade ju bland annat patriarkatet i strängaste form.

Så långt om det logiska. Men andra motiv blandas också in, och de är kanske minst lika viktiga.

Låt vara att Hamsun under ockupationen visade hela sin avsigsidan av sitt väsen — en halsstarrighet och strävhet snart sagt utan gräns, en inre dövhet så stark att den yttre dövheten, som hade bidragit till hans isolering, kunde tona bort som endast ett obetydligt fysiskt symtom. Men det var samma halsstarrighet som hjälpte honom att klara sig igenom den hårda ungdomstiden, som gjorde att han höll fast vid diktardrömmen genom svält och nöd och ensamma lärdår och sedan gick sin väg sömngångaraktigt säkert fram mot diktarstorhet och mästerverk.

Halsstarrighet är ett av Hamsuns karaktärsdrag. Ett par andra är — hur underligt det än kan låta — en sällsynt upprådad trohet och lojalitet. Han hör till dem som minns.

Han hade anledning att vara tacksam mot Tyskland. Redan i början på 90-talet hade han en publik där nere, han levde bokstavligen på Tyskland i många herrans år — i Norden upplevde han sin första stora publiksuccés 1915 med "Segelfoss by". Då hade han givit ut böcker i tjugufem år.

Under kriget och ockupationen fick Hamsun tillfälle att visa Tyskland sin tacksamhet. Det räkade bara bli så halvkvitt att det Tyskland han stödde var ett helt annat Tyskland än det som hade hjälpt honom då han var ung och fattig. Dessutom befann sig detta Tyskland i krig med hans eget land.

En mycket stor del av Hamsuns tyska publik var judar. Den man han beundrade som "en reformatorsgestalt av högsta rang" sände flertalet av hans tyska vänner i landsflykt eller till gaskamrarna.

I missriktad trohet svek han sina vänner, svek han sitt land. Och som den tragiska ironins klimax — han som i tal, artiklar, dikter och böcker hade hånat åldердomen och präglat slagordet "ærer de unge", han blev i sin egen höga ålder litteraturhistoriens renaste skolexempel på att det det kan vara en olycka för en diktare att leva för länge.

*

Men Hamsuns dikтning då? Några — i synnerhet folk utanför Norge — säger: Man nen för sig, dikтningen för sig.

Det är bara en flykt undan problemet.

Ju större en konstnär är, ju svårare blir det att skilja mellan konstnären och hans verk. Och som konstnär blir Hamsun hemma bland de största.

Andra kanske säger: Det är orätt att låta en människas handlingar verka bakåt. Det är sant — och samtidigt kan även det bli en flykt undan problemet. Det är och förblir ett faktum att någons handlingar i nutiden kan kasta nytt ljus över hans verk i gången tid. Det är bland annat detta som har inträffat i fallet Hamsun.

Ska vi alltså blanda in politik i värderingen av stor dikt?

Det är vi så illa tvungna att göra, om vi inte vill bygga konstlade spiltor och bås i var egen hjärna.

Vad som räddar en stor del av Hamsuns dikтning, det är att nazismen trots allt bara var en del av mannen. Sin dikтning hämtade han ur helt andra källor i sitt inre — ur känsla och medkänsla, icke ur hårdhet, högmod och hjärtlöshet.

Det har sagts att Hamsun är konstnär i varje fiber. Det är inte sant. I flera av de romaner som nämnts här kan man se hur diktarens politiska åsik-

SMÄRTING,
cirka 2.000 meter, bredd 100 cm, vikt 420 gr per kvm, säljes för omgående leverans. Svar till "Smärting 1260", D. N., Göteborg.

Försäljningschef – Blankettman
Specialtryckeri i södra Sverige söker förstklassig kraft såsom försäljningschef. Sökanden bör vara i 30—35-årsåldern med god teoretisk och praktisk utbildning, van att leda försäljningsarbete och representanter samt helst med god kännedom om blankettsystem.
Svar med foto och de upplysningar sökanden önskar åberopa samt uppgift om löneanspråk torde ställas till "Driftig kraft — förmånliga villkor K. 38", Dagens Nyheters Huvudkontor.
FÖRETAGET (SPP) ANSLUTET

Verkligt kvalificerad skoman
med intresse för varugestaltning erbjudes förmånlig anställning. Av sökande kräves erfarenhet från skobranschen, sinne för moderna metoder i försäljning och marknadsundersökning samt förmåga till såväl samarbete som självständigt handlande. Rätt man kan påräkna goda villkor.
Ansökningshandlingar med uppgift om ålder, tidigare anst., lönesanspråk samt foto märkas "Varugestaltning" och insändas till denna tidnings kontor. Konfidentiell behandling utlovas.

Demonstratör – S:t Eriksmässan
Representativ försäljningsingenjör emottager uppdrag, all round. Svenska, engelska. Svar till "S:t Erik", 23 33 00 (Telsvar) eller D. N. H.-k.

VI SÖKA
en fullt kompetent föreståndarinna för vår butik, Drottninggatan 50—52. Box 49, Stockholm 1. Telefon 25 41 91.
FRANZ HOLM
HOVJUVELERARE

Entreprenad
Stiftelsen Uppsalahem införclar härmed anbud på installation, inom nybyggnad i Tuna Backar, omfattande 42 lägenheter.
Entreprenadhandlingar utlämnas fr. o. m. den 8 augusti av Uppsala Stads Elverk mot deposition av 100:- kronor, som återbetalas när handlingarna i oskadat skick återlämnas till Elverket. Upplysningar rörande entreprenaden erhållas t. o. m. den 13 augusti av Ingenjör I. Lantz, Elverket.
Anbud mottages intill kl. 12.00 lördagen den 20 augusti 1949 på Stiftelsens kontor, Fyristorg 4, Uppsala.
Anbud skall vara bindande intill 1 oktober 1949.
Anbudsgivare skall kunna lämna borgen för leveransens fullgörande. Fri prövningsrätt förbehålles.
STIFTELSEN UPPSALAHEM.

TILLVERKNINGSRÄTTEN för Torkeri
En universaltyp, pass. för export. Sv. t. "Universal Torkeri", DN, Sturepl.

Försäljningen
av kvalitetsformhuckor och alänt överlåtes till ilmplig och intresserad person eller firma. Svar till Box 15901, Stockholm 15.

TILL SALU
Bolag som tillverkar essenser och övriga tekn. preparat för bagerier, konditorier m. fl. Svar till "Kända varor 100.000 :-", Dagens Nyheters Huvudkontor.

Grävmaskin
amerik, 600 lit., 1947 års modell, med hög- och djupgrävning, vikt 24 ton. Maskinen i enastående förklassigt skick, säljes för kunda räkning. Endast verklig spekulant göre sig besvär. Tel. 428 83 Uppsala.

GRAVMASKIN
med höjd- och djupgrävningsaggregat, märke R. S., utbyres eller ackordsgrävning ledig den 15/8 eller efter överenskommelse. Sv. t. "Förstklassig maskin 999", Dagens Nyheters Huvudkontor eller 23 33 00 (Telsvar).

KAMJÄRN
(SAS 40)
Ett större parti olika dim. för omg. leverans från lager. BERGSLAGENS RYGGNADSVAROR AB, Västerås. Tel. 386 12 eller 402 70.

Maskinskrivning
valfri tid mell. 9—21 varje dag.
Stenografi
ny kurs 1 september.
Bokföring 2 sept.
Kurs eng., tyska, franska, spanska samt alla handelsämnen.
BEGÄR PROSPEKT.
STHLMS HANDELSINSTITUT
61 32 00. Sturegat. 4. 62 90 56.

LÄKARE
Dr Allan Holmgren
Allm., praktik, spec. inrättes sjukl. Lasarettsgatan 39, 3 tr. (intill Vasabron). Tidsbest. per tel. 48 48 90 säkr. 8—8.30 och 12.30—14. Tel. bost. 44 05 95.
Medl. av Stockholms Läkarförening.

Dr Ivar Janzon
har återupptagit praktiken.
Medl. av Stockholms Läkarförening.

Dr Vilhelm Nasiell
Sturegatan 4
hemkommen.
Medl. av Stockholms Läkarförening.

Prof. E. Sahlgren
har återtagit praktiken.
Medl. av Stockholms Läkarförening.

TANDLÄKARE
Tandl. Gunnar Hägglund
har återupptagit praktiken
Drottninggatan 90 B, tel. 11 04 65.
Medl. av Sthlms Tandläkarförening.

Tandläkare
Bengt J. Linde
Telefon 20 11 10.

Tandl. G. Rexed
Engelbrektsplan 2,
Tel. 11 33 56,
har återtagit praktiken.

Tandl. Georg Åkerman
har återupptagit praktiken
Odengatan 28, tel. 32 15 33.
Medl. av Sthlms Tandläkarförening.

Tegnérgatans TANDKLINIK
Tegnérgat. 16. T. 32 72 42.
Naturtr. lördagar. Smärtfri tandutt. 10—1, 5—7. Lörd. 10—2. Sönd. 11-1. Kons.-fri vårdtr. Ord. lg. tandl.

Förrättningsställen | Förrättningsdagar: månad | datum | Tid för förrättnings början varje dag: klockan

Stockholm, Stockholms örlogsstation, Skeppsholmen, kasern II, 4 tr. Tel. 10 96 13 | Augusti | 17—20 | 07.45
Södertälje, Folkets hus. Tel. Södertälje 302 37 | " | 22—27 | 08.00
Stockholm, Stockholms örlogsstation, Skeppsholmen, kasern II, 5 tr. Tel. 10 05 13 | " | 29—31 | 07.45
" " " " " | September | 1—3 | 07.45
" " " " " | " | 5—10 | 07.45
" " " " " | " | 12—17 | 07.45
" " " " " | " | 19—24 | 07.45
" " " " " | " | 26—28 | 07.45

Nordöstra delen,
omfattande inom *Stockholms stad:* Storkyrkoförsamlingen samt församlingarna Jakob, Johannes, Hedvig Eleonora, Oskar, Engelbrekt och Gustav Vasa; samt inom *Stockholms län:* Nacka, Tumba, Oknebo, Nynäshamns, Gustavsbergs och Hanlinge landsfiskalsdistrikt, Djurö församling av Vaxholms landsfiskalsdistrikt samt Södertälje stad:

Förrättningsställen | Förrättningsdagar: månad | datum | Tid för förrättnings början varje dag: klockan

Stockholm, Kungl. Svea artilleriregementes f. d. kasern, Valhallavägen 117. Tel. 67 60 30 | Augusti | 17—20 | 07.45
" " " " " | " | 22—27 | 07.45
" " " " " | " | 29—31 | 07.45
" " " " " | September | 1—3 | 07.45
" " " " " | " | 5—10 | 07.45
" " " " " | " | 12—16 | 07.45

Nordvästra delen,
omfattande inom *Stockholms stad:* församlingarna Klara, Ulrika Eleonora, S:t Göran, Adolf Fredrik, Matteus, Spånga och Bromma med Lilla och Stora Essingens kyrkobokföringsdistrikt; samt inom *Stockholms län:* Solna, Sollentuna och Färentuna landsfiskalsdistrikt samt Sundbybergs stad.

Förrättningsställen | Förrättningsdagar: månad | datum | Tid för förrättnings början varje dag: klockan

Stockholm, Kungl. Svea artilleriregementes f. d. kasern, Valhallavägen 117. Tel. 67 60 30 | Augusti | 17—20 | 07.45
" " " " " | " | 22—27 | 07.45
" " " " " | " | 29—31 | 07.45
" " " " " | September | 1—3 | 07.45
" " " " " | " | 5—10 | 07.45
" " " " " | " | 12—17 | 07.45

Uppsala inskrivningsområde nr 8,
omfattande inom *Stockholms län:* Norrtälje, Frötuna, Vallentuna, Sigtuna, Frösåkers, Väddö och Närdinghundra landsfiskalsdistrikt:
Inskrivningschefens postadress: Kungl. Upplands regemente, Uppsala.
Inskrivningschefens telefonnummer Uppsala 395 60, ankn. 21.

Förrättningsställen | Förrättningsdagar: månad | datum | Tid för förrättnings början varje dag: klockan

Norrtälje, Samrealskola, Tel. 1600 | Augusti | 16—20 | 09.15
Gothamnar, Nya Gödsemplarskolan. Tel. 166 | " | 23—25 | 08.30
Sigtuna, Stadshotellet. Tel. 301 00 | September | 10o.12 | 09.00
Uppsala, I 8 a kasern. Tel. 395 60 | " | 13—17 | 08.30
" " " " | " | 19—24 | 08.30
" " " " | " | 26 | 08.30

Ovannämnda kungörelse, innehållande närmare föreskrifter om vad de värnpliktiga have att lakttaga vid inskrivningen, finnes offentligen anslagen
Inom Stockholms stad å samtliga polisvaktdistriktets stationer samt därjämte å allmänna platser inom de olika församlingarna och
Inom Stockholms län å anslagsplatser för offentliga kungörelser (länsstyrelsens allmänna kungörelse ser. A nr 241 år 1939), om vilka närmare anvisning kan erhållas hos vederbörande polismyndighet.

Stockholm den 29 juli 1949.

Överstathållarämbetet. Länsstyrelsen.

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.